

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-2265

2019 m. sausio 16 d. Nr. 31

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. spalio 3 d. sprendimo Nr. SV-S-909 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 2 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria:

Nepritarti Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2265 (toliau – Įstatymo projektas) dėl šių priežasčių:

1. Priėmus Įstatymo projektu siūlomus pakeitimus, asmenų teisė įsigyti miškų ūkio paskirties žemę ir užsiimti miškų ūkio veikla būtų apribota, o tai nederą su Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnio 1 dalies nuostata, numatančia kad Lietuvos ūkis grindžiamas privačios nuosavybės teise, asmens ūkinės veiklos laisve ir iniciatyva, taip pat Europos Sąjungos teisėje įtvirtintomis pagrindinėmis asmenų teisėmis ir laisvėmis, tokiomis kaip laisvas kapitalo judėjimas, teisė teikti paslaugas ar teisė užsiimti verslu ir profesine veikla. Siūlomas reguliavimas taip pat sukeltų papildomą administracinę našą asmenims, siekiantiems įsigyti miškų ūkio paskirties žemės sklypą, nes jie privalėtų gauti Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos sutikimą.

Atsižvelgiant į tai ir įvertinus tai, kad Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nepagrįsta būtinybė nustatyti vienam asmeniui leidžiamo įsigyti miškų ūkio paskirties žemės ploto apribojimą, taip pat nepateikti argumentai, pagrindžiantys siūlomą konkretų 1000 ha apribojimą, darytina išvada, kad siūlomas teisinis reguliavimas prieštarauja Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje numatytam imperatyviam teisėkūros proporcingumo principui.

2. Atsižvelgiant į ilgą miško augimo laikotarpį, ūkinė veikla miškuose nėra ir negali būti intensyvi, t. y. vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“, nustatytais miško kirtimų biologiniais, ekologiniais ir technologiniais reikalavimais, pagrindiniai miško kirtimai tame pačiame miško plote vykdomi tik kas keliasdešimt ar rečiau nei kartą per šimtą metų, o vienu metu (vienais konkrečiais metais) miškų ūkio veikla paprastai vykdoma tik šiek tiek daugiau nei 1 proc. viso miško ploto. Atsižvelgiant į tai ir vadovaujantis tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais, kurių laikymasis įtvirtintas ir Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, kartu siekiant miškuose vykdyti darnią, nepertraukiamą ir ekonomiškai efektyvią ūkinę veiklą, apimančią ne tik miško

naudojimą, tačiau ir kompleksą miško auginimo, priežiūros ir apsaugos priemonių, turėtų būti siekiama kuo didesnių miško valdų. Todėl Įstatymo projektu siūlomas apribojimas užkirstų kelią darniam ir efektyviam ūkinės veiklos vykdymui privačiuose miškuose, o tai turėtų neigiamos įtakos privačių miškų būklei ir šio sektoriaus konkurencingumui.

3. Įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas prieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 91.2. papunkčio nuostatomis, numatančioms, kad „tobulinsime ir racionalizuosime valstybinių ir privačių miškų valdymo modelį, sudarysime sąlygas konsoliduoti privačius miškus, valdytojams kooperuoti bendroms veikloms ir bendriems vienetams kurti“.

4. Įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas įtvirtintų skirtingas ūkinės veiklos sąlygas prekybos žaliavine mediena rinkoje veikiantiems viešiesiems ir privatiems juridiniams bei fiziniams asmenims. Priėmus Įstatymo projektu siūlomus pakeitimus, valstybinių miškų valdytojams būtų sudarytos palankesnės ūkinės veiklos sąlygos ir išskirtinis ekonominis pranašumas privačių miškų savininkų atžvilgiu, o tai iškreiptų sąžiningos konkurencijos laisvės ir ūkio subjektų lygiateisiškumo principus. Be to, siūlomu reguliavimu ilgiau rinkoje veikiantys ūkio subjektai, kurie jau turi įsigiję siūlomą apribojimą viršijančius miškų ūkio paskirties žemės plotus, būtų privilegijuojami kitų ūkio subjektų, siekiančių plėsti savo veiklą, atžvilgiu. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad įstatymas saugo sąžiningos konkurencijos laisvę. Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 dalis įpareigoja viešojo administravimo subjektus užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę, įgyvendinant pavestus uždavinius, susijusius su ūkinės veiklos reguliavimu Lietuvos Respublikoje.

5. Galiojantis reguliavimas sudaro galimybes valstybei, pasinaudojant pirmumo teise, įsigyti privačių miškų ūkio paskirties žemę, pasiekti Įstatymo projekto aiškinamajame rašte įvardintus tikslus – išsaugoti natūralius Lietuvos miškus ir išvengti miškų valdymo koncentracijos kelių privačių korporacijų rankose. Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 4¹ straipsnyje numatyti apribojimai, kurie taikomi privačios miškų ūkio paskirties žemės pardavimo atveju. Vadovaujantis šio straipsnio 2 dalimi, valstybė turi pirmumo teisę įsigyti privačių miškų ūkio paskirties žemę, kuri yra valstybinių parkų konservacinio, ekologinės apsaugos ir rekreacinio prioriteto zonose, valstybiniuose draustiniuose ir kitose saugomose teritorijose, kurioms suteiktas *Natura 2000* statusas, arba kuri ribojasi su valstybinės reikšmės mišku, išskyrus atvejus, kai pirmumo teise pasinaudoja žemės sklypo bendraturčiai Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.79 straipsnyje nustatyta tvarka.

Ministras Pirmininkas

Saulius Skvernelis

Energetikos ministras,
laikinais einantis aplinkos ministro pareigas

Žygimantas Vaičiūnas